

Cum pot solicita daune-interese sau alte mijloace de reparare a prejudiciului/de compensare de la autorul infracțiunii într-un proces (procedură penală) și cărei instituții ar trebui să îi adresez această cerere?

Există mai multe modalități de a solicita despăgubiri de la autorul infracțiunii.

Pentru ca instanța penală să aibă temei pentru a se pronunța asupra despăgubirilor, victima trebuie să introducă o acțiune în justiție în vederea obținerii de despăgubiri constituindu-se parte civilă în cadrul procesului penal și să solicite despăgubiri echitabile din partea autorului infracțiunii, în cazul în care acesta din urmă este găsit vinovat. Victima nu trebuie să fie prezentă la audiere. Aceasta poate fi reprezentată de un avocat și își poate prezenta pretențiile în scris înainte de audiere.

De asemenea, Legea modificată din 12 martie 1984 privind despăgubirile acordate anumitor victime care prezintă leziuni fizice rezultate în urma unei infracțiuni le acordă dreptul anumitor victime ale infracțiunilor să solicite despăgubiri de la bugetul de stat. Aceasta este o măsură importantă pentru victime în cazurile în care: autorul infracțiunii nu a fost identificat; deși a fost identificat, autorul infracțiunii nu poate fi găsit; autorul infracțiunii este insolubil. În astfel de cazuri, victima trebuie să depună o cerere de despăgubire la ministrul justiției, care va decide asupra acesteia în termen de șase luni.

Despăgubirea trebuie plătită de către stat numai dacă victima nu poate obține despăgubiri efective și adecvate în niciun alt mod (*de exemplu de la autorul infracțiunii, prin sistemul de asigurări sociale sau asigurări personale*).

În cazul în care statul despăgubește victima, aceasta din urmă poate totuși să introducă o acțiune în justiție în vederea obținerii de despăgubiri constituindu-se parte civilă în cadrul procesului penal și să solicite sume suplimentare din partea autorului infracțiunii dacă victima consideră că aceste despăgubiri sunt insuficiente. În acest caz, victima trebuie să informeze instanța că o cerere de despăgubire a fost înaintată statului sau că despăgubirea în cauză a fost obținută de la stat.

În ce moment al procedurii penale trebuie să prezint cererea?

Victima are dreptul de a introduce o acțiune în justiție pentru obținerea de despăgubiri în cadrul procesului penal trimițând judecătorului de instrucție o scrisoare prin care îl informează că se constituie parte civilă pentru a solicita despăgubiri pentru vătămarea presupusă a fi fost suferită. Această cerere poate fi formulată în orice moment al procesului. Victima poate, de asemenea, să depună această cerere cu ocazia audierii în cadrul procesului penal.

Cu toate acestea, trebuie avut în vedere faptul că, în cazul în care victima decide să introducă o acțiune în justiție în vederea obținerii de despăgubiri constituindu-se parte civilă înainte de audiere, aceasta nu mai poate fi audiată ca martor.

Dacă victima nu introduce nicio acțiune în justiție în vederea obținerii de despăgubiri în cadrul procesului penal sau nu formulează nicio pretenție, instanța penală nu poate acorda automat despăgubiri victimei.

Cu toate acestea, victima care nu introduce o acțiune în justiție în vederea obținerii de despăgubiri constituindu-se parte civilă la momentul audierii penale nu își pierde dreptul la despăgubiri. Victima are în continuare posibilitatea să introducă o acțiune în justiție împotriva autorului infracțiunii în fața instanțelor civile, cu condiția să respecte termenul de prescripție civilă și să demonstreze că faptele în cauză constituie o faptă delictuală.

Cererea de despăgubire prezentată ministrului justiției poate fi formulată înainte de pronunțarea sentinței în cadrul procesului penal. De asemenea, cererea trebuie depusă în termen de doi ani de la data săvârșirii faptelor. Dacă autorul infracțiunii este urmărit penal iar victima introduce o acțiune în justiție în vederea obținerii de despăgubiri constituindu-se ca parte civilă în cadrul procesului penal, termenul pentru depunerea acestei cereri este prelungit și expiră la doi ani de la pronunțarea hotărârii definitive a instanței investite cu cauza penală. Dacă victima nu introduce o acțiune în justiție în fața instanței penale iar hotărârea pronunțată în cadrul acestui proces devine definitivă, victima poate introduce o acțiune civilă pentru ca instanța civilă să se pronunțe în legătură cu despăgubirile. În acest caz, termenul este prelungit și expiră la doi ani de la data la care hotărârea instanței cu privire la despăgubiri devine definitivă. Cu toate acestea, dacă victima este minoră, termenul de prescripție nu începe până la data la care victima atinge vârsta majoratului dacă faptele sunt pasibile de sancțiuni penale sau prevăzute în temeiul articolelor 372, 373, 375 (*atac la putoare și viol*), 3821 și 3822 (*trafic de persoane*), 400, 401 bis, 402, 403 sau 405 (*uciderea din culpă necalificată drept crimă și vătămare corporală intenționată*) din Codul penal luxemburghez.

Ce pot solicita în cerere și cum ar trebui să o prezint (să indic o valoare totală și/sau să specific pierderile individuale și pierderea de profituri și dobânzi)?

În cadrul procesului penal, victima trebuie să depună cererea care conține solicitările sale concrete fie în scris, fie verbal în timpul ședinței de judecată, deși aceasta se poate depune în scris înainte de ședința de judecată. În orice caz, victima trebuie să facă dovada leziunii fizice suferite prin intermediul unor probe (certificate medicale, facturi, etc.). În practică, în timpul ședinței de judecată, instanța va audia mai întâi martorii și presupusul autor al infracțiunii înainte ca cineva să introducă o acțiune în justiție în vederea obținerii de despăgubiri prin constituirea ca parte civilă. În acel moment, victima sau avocatul care acționează în numele victimei declară că introduce o acțiune în justiție în vederea obținerii de despăgubiri ca parte civilă și prezintă documentul care conține solicitările concrete instanței, procurorului și părților la proces. Victima nu trebuie să se prezinte la audiere și poate fi reprezentată de un avocat. Cererea poate fi redactată liber, dar trebuie să conțină o listă a diferitelor prejudicii suferite (leziune fizică/pierdere economică și/sau prejudiciu moral) cu indicarea sumelor exacte. În cazul în care un prejudiciu nu poate fi cuantificat sau suma nu este încă cunoscută, suma va fi apoi indicată ca fiind „în scop informativ”.

În majoritatea cazurilor, instanța responsabilă de judecarea infracțiunii este cea care stabilește valoarea despăgubirilor acordate victimei, în cazul în care constată vinovăția acuzatului.

Categoriile de pierderi și cheltuieli suportate de victima infracțiunii și acoperite de despăgubiri sunt:

leziune fizică (non-psihiologică):

costurile medicale care rezultă din vătămări (tratament medical – asistență medicală spitalicească și tratament în ambulatoriu, recuperare);

nevoi sau costuri suplimentare care rezultă din vătămări (și anume îngrijire și asistență, tratament temporar și permanent, fizioterapie prelungită, adaptarea domiciliului, echipamente speciale etc.);

vătămări permanente (de exemplu invaliditate și alt handicap permanent);

pierderea de venituri în timpul și după tratamentul medical (inclusiv pierderea de venituri și pierderea capacității de a-și câștiga existența sau reducerea beneficiilor etc.);

pierderea oportunităților profesionale;

cheltuielile rezultate din procedurile judiciare legate de evenimentul care a cauzat prejudiciul precum onorarii avocațiale și alte costuri; despăgubiri pentru bunurile personale furate sau deteriorate;

prejudiciu psihologic (moral):

durerea și suferința victimei;

pierderea bucuriei de a trăi (atunci când victima nu mai poate duce aceeași viață ca înainte de infracțiune);

desfigurare (cicatrici, pierderea unui membru sau altceva);

suferințe sexuale.

Instanța poate dispune unui expert să calculeze cifra exactă aferentă vătămarilor suferite. Acest lucru se întâmplă adesea, în special în cazul vătămarilor corporale grave.

În acest caz, instanța poate acorda un avans.

După emiterea expertizei, se va pronunța o hotărâre cu privire la despăgubiri, prin care se stabilește suma care trebuie plătită.

Valoarea maximă a despăgubirilor care pot fi acordate de ministrul justiției nu poate depăși un plafon stabilit în fiecare an în Regulamentul Marelui Ducat.

Acest plafon a fost fixat la 63 000 EUR pentru anul 2017. De asemenea, ministrul poate acorda un avans.

Există un formular specific pentru aceste cereri?

Nu există niciun formular specific în Marele Ducat al Luxemburgului pentru cererile de despăgubire.

Cererile se redactează liber, nu există un formular-tip.

Cererile de despăgubire prezentate ministrului justiției trebuie să fie redactate în limba franceză, germană sau luxemburgheză și trebuie să indice data, locul și natura exactă a faptelor.

Ce probe trebuie să prezint pentru a-mi susține cererea de despăgubire?

În cazul unei cereri adresate instanței învestite cu judecarea cauzei, trebuie prezentate cererea de despăgubire și orice probe care dovedesc prejudiciul (a se vedea mai jos exemplele specifice).

În cazul unei cereri de despăgubire prezentată ministrului justiției, orice documente justificative pentru faptele și prejudiciile pe care le-a suferit victima trebuie să fie anexate la această scrisoare, în sprijinul cererii.

Listă neexhaustivă:

copia plângerii (procesului-verbal de constatare a infracțiunii) sau dovada cererii de despăgubire în cadrul procesului penal;

copia hotărârii judecătorești din procesul penal și a cererii de despăgubire ca parte civilă (dacă a fost depusă);

decizia privind cererea de despăgubire (de exemplu, în urma unei expertize);

dovada vătămării: certificate medicale care indică natura leziunilor suferite, durata incapacității de muncă și, după caz, natura efectelor pe termen lung și a handicapului permanent;

dovada costurilor medicale care rezultă din vătămări (tratament medical, asistență medicală spitalicească și tratament în ambulatoriu etc.);

dovada apartenenței la un organism de asigurări sociale;

dovada cuantumului oricăror despăgubiri primite prin sistemul de asigurări sociale;

copia poliței de asigurare;

dovada cuantumului oricăror despăgubiri primite prin intermediul societății de asigurări;

dovada pierderii de venituri în timpul și după tratamentul medical.

Există taxe judiciare sau alte costuri legate de cererea mea?

În cadrul procedurii penale, fiecare parte trebuie să își achite cheltuielile de judecată, indiferent de rezultatul procesului. Cu toate acestea, o parte aflată în situații de necesitate poate să solicite asistență juridică. În acest caz, statul acoperă toate costurile.

Victimă poate solicita, de asemenea, despăgubiri procedurale. Costurile aferente expertizelor sunt, în mod normal, acoperite de către acuzat.

Nu există taxe judiciare pentru o cerere de despăgubire prezentată ministrului justiției.

Pot obține asistență juridică înainte de și/sau în timpul procesului? Pot să obțin asistență juridică dacă nu locuiesc în țara în care are loc procesul?

O victimă poate beneficia de asistență juridică înainte de și/sau pe durata procedurilor, conform legii din Luxemburg, prin completarea unui formular național care poate fi descărcat de pe site-ul web al Asociației Barourilor din Luxemburg (*Barreau de Luxembourg*):

<https://www.barreau.lu/le-barreau/assistance-judiciaire/formulaire-d-assistance-judiciaire>. Acest formular trebuie să fie însoțit de documente justificative care să ateste că victima nu dispune de fonduri suficiente pentru a-și asuma costurile de apărare. Cererea trebuie trimisă președintelui asociației barourilor din raza teritorială în care solicitantul își are reședința, care va decide asupra acordării de asistență juridică.

Oricine poate consulta organismele care oferă informații juridice și consultanță. Puteți accesa Serviciul juridic de primire și informare (*Service d'Accueil et d'Information juridique*) pentru a obține gratuit orice informații de natură juridică. <https://justice.public.lu/fr/aides-informations/accueil-info-juridique.html>

Când va respinge sau când va refuza instanța penală să se pronunțe asupra cererii mele împotriva autorului infracțiunii?

În cazul în care victima a depus o cerere de despăgubire și autorul infracțiunii este achitat în cadrul procesului penal deoarece faptele nu constituie o infracțiune, instanța va decide totuși dacă fapta se află la originea prejudiciului suferit de victimă. În caz afirmativ, acuzatul va fi obligat la plata de despăgubiri. Cu toate acestea, dacă victima nu a dovedit legătura de cauzalitate dintre comportamentul acuzatului și prejudiciul suferit, instanța va respinge cererea victimei.

Pot contesta o astfel de decizie sau pot solicita alte mijloace de reparare a prejudiciului/de compensare?

Victimă poate contesta decizia instanței penale.

În plus, victima poate prezenta o cerere de despăgubire ministrului justiției și are dreptul la despăgubiri dacă autorul infracțiunii nu a fost condamnat, cu condiția ca victima să fie victima unei infracțiuni, și dacă autorul infracțiunii nu a fost identificat sau, deși a fost identificat, nu poate fi găsit sau este insolubil. Dacă nu există niciun proces, pe baza despăgubirilor stabilite de instanță, ministrul justiției poate acorda o sumă fixă și/sau poate dispune efectuarea unei expertize, pe cheltuielile ministerului, pentru a stabili valoarea despăgubirii care va fi acordată victimei.

Dacă mi se acordă daune-interese de către instanță, cum mă asigur că hotărârea este executată împotriva autorului și ce ajutor pot obține pentru a mă asigura de acest lucru?

Rolul instanței penale este de a cuantifica prejudiciul suferit de victimă dar nu de a se implica în asigurarea plății despăgubirilor acordate și a oricăror dobânzi.

Odată ce a fost pronunțată hotărârea definitivă, victima are responsabilitatea de a lua măsuri pentru a asigura plata acestor daune-interese și a oricăror dobânzi din partea autorului infracțiunii.

Cel mai adesea, avocatul victimei se va asigura că daunele-interese sunt plătite, inițial prin mijloace amiabile, contactând avocatul infractorului condamnat, și, dacă această metodă nu dă rezultate, prin executarea silită a hotărârii judecătorești, apelând la un executor judecătoresc.

În cazul în care instanța condamnă infractorul și pronunță o pedeapsă cu suspendare sub supraveghere, inclusiv obligația de a plăti despăgubiri, procurorul general responsabil de executarea pedepselor va verifica dacă infractorul condamnat respectă această obligație.

Ultima actualizare: 19/03/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.